

PEDAGOGICZNA BIBLIOTEKA WOJEWÓDZKA W BYDGOSZCZY
im. Mariana Rejowskiego 85-094 Bydgoszcz,
ul. M. Skłodowskiej – Curie 4 tel. / fax (52) 341 19 84, 341 30 74,
Muzeum Oświaty tel. (052) 342 65 90

<http://www.pbw.bydgoszcz.pl>

e-mail: pbw@pbw.bydgoszcz.pl

PATRIOTYZM

(2003-2018)

Zestawienie bibliograficzne w wyborze
wydawnictw zwartych i artykułów z czasopism
opracowane na podstawie zbiorów PBW w Bydgoszczy

Opracowała: Grażyna Wróblewska

Bydgoszcz 2019

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

WYDAWNICTWA ZWARTE:

1. **Ja patriota** : psychologia patriotyzmu / Jolanta Szczurkowska. - Warszawa : Difin, 2016. – 222 s.

sygn.161317

Książka zawiera rozdziały: 1 Status teoretyczny pojęcia patriotyzmu; 2 Patriotyzm w wymiarze aksjologicznym, pedagogicznym i socjologicznym; 3 Patriotyzm w wymiarze jednostkowym; 4 Patriotyzm jako postawa jednostki wobec ojczyzny i narodu; 5 Patriotyzm w czasach pokoju; 6 Patriotyzm w czasach międzynarodowych konfliktów; 7 Postawy polskich patriotów wobec uczestnictwa Polski w Unii Europejskiej; 8 Patriotyzm a kultura pokoju; wizje psychologów.

2. **Jaki patriotyzm?** / Anna Wiłkomirska. - Warszawa : Difin, 2016. – 176 s.

sygn.162400

Książka zawiera między innymi: Patriotyzm – zarys problematyki w kontekście historycznym; Definiowanie i klasyfikowanie patriotyzmu; Tożsamość narodowa, rozumienie patriotyzmu i kryteria polskości; Duma narodowa; Stosunek do innych i obcych.

3. **Kłopotliwa miłość** : patriotyzm w polskich dyskursach publicystycznych / Małgorzata Brzozowska. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2014. – 150 s.

sygn.158031

Książka zawiera rozdziały: I Dyskurs i analiza dyskursu; II O patriotyzmie; III Wspólna baza kulturowa; IV Patriotyzm w dyskursach publicystycznych.

4. **Kompendium** patriotyzmu / Dominik Zdort, Zdzisław Krasnodębski. - Kraków : Wydawnictwo M, 2012. – 144 s.

sygn.157056

Książka podzielona na tematy: Republikanizm polski; Polskie elity trawi śmiertelna choroba; Matki się nie wybiera, matkę się szanuje; Ci ludzie będą się smażyć w piekle; Burzy się we mnie polska krew.

5. **Kto ty jesteś?** / Joanna Olech. - Warszawa : Wytwórnia, 2013. – [52] s.

sygn.157757

Z okładki – Joanna Olech wyjaśnia: Jak objaśnić dziecku znaczenie abstrakcyjnych terminów? Takich jak na przykład : wierność... respekt... wrażliwość...? Nie ważą i nie pachną, nie mają koloru ani faktury. Możemy je opisać jedynie poprzez przejawy. Przez sposób, w jaki się manifestują.

Weźmy patriotyzm. Pojawia się w polu widzenia dziecka w kontekście, który je przerasta, bywa mylący albo wręcz bałamutny. Stereotyp usłużnie podsuwa cierpiętniczomartyrologiczną interpretację tego słowa. A jako że dzieciaki – z oczywistych względów – nie dokonują czynów bohaterskich, nie składają ofiary z życia – słowo to staje się abstraktem, sprawą „nie dla dzieci”.

Salwy honorowe, kadzidła i wieńce, jakie towarzyszą celebracji patriotyzmu, przykrywają jego inny, codzienny sens, a mianowicie – współuczestniczenie, współtroskę, współdziałanie na rzecz współdobra. Są to drobne codzienne akty współodpowiedzialności za kraj. ...

6. **Kulturowe** analizy patriotyzmu / red. K. Kulikowska, C. Obracht-Prondzyńsk. - Gdańsk : Wydawnictwo Naukowe Katedra, 2016. – 597,[1]s.

sygn. 161448

Książka podzielona jest na cztery części: I Patriotyzm – tożsamość – naród; II Patriotyzm:

znaczenia, idee, ekspresje; III Patriotyzm mniejszościowy, regionalny, lokalny; IV Patriotyzm na co dzień.

7. **Mazurek** Dąbrowskiego : historia naszego hymnu / Dorota Nosowska. - Wydawnictwo IBIS (2007-2016), 2017. - 32 s.

sygn.162959

Książka zawiera między innymi: Polskie symbole narodowe; Prawo o symbolach narodowych; Tekst i zapis nutowy hymnu; Interpretacja kolejnych strof hymnu; Pieśń Legionów Polskich we Włoszech; Historia powstania „Mazurka Dąbrowskiego”; Muzeum Hymnu Narodowego w Będolinie; Pieśni pełniące funkcje hymnu.

8. **Patriotyzm** i nacjonalizm : ku jakiej tożsamości kulturowej? / red. nauk. Jerzy Nikitorowicz. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013. - 433 s.

sygn.158076

Książka zawiera między innymi: Część 1. Oblicza patriotyzmu i nacjonalizmu - 1. Tożsamość – twórczy wysiłek ku patriotyzmowi; 2. Racjonalny patriotyzm jako antidotum skrajnego nacjonalizmu; 3. Rasizm i antysemityzm a tożsamość kulturowa; 4. Patriotyzm – jak znaleźć mu miejsce w mentalności społeczeństwa?; 5. Nacjonalizm w warunkach demokracji; 6. (Nie)obecność patriotyzmu w świadomości aksjologicznej młodego pokolenia Polaków. "Przesuwanie się horyzontu aksjologicznego" czy kryzys w wartościowaniu; 7. Nowa jakość patriotyzmu. Identyfikacje społeczno-kulturowe mobilnych studentów; 8. Młodzież i patriotyzm. Wyzwania dla edukacji; 9. Jestem ze wsi. Czy to wstyd?; Część 2. Tożsamość kontekstualna – 10. Tożsamość i patriotyzm;

9. **Poczet** polskich patriotów dla dzieci / Józefina Kępa. - Częstochowa : Wydawnictwo Świętego Filipa Apostoła, 2016. - 93 s.

sygn.162577

Książka zawiera między innymi: Mazurek Dąbrowskiego; Zawisza Czarny z Grabowa; Stefan Czarniecki; Kazimierz Pułaski; Tadeusz Kościuszko; Hugo Kołłątaj; Józef Wybicki; Jan Henryk Dąbrowski; Znani w świecie Polacy; Bohaterowie powstania listopadowego; Romuald Traugutt; Zaradni Polacy; Sławni polscy pisarze; Orleńskie Lwowskie; Roman Dmowski; Ignacy Paderewski; Pogromcy „Enigmy”; Władysław Anders; Stanisław Maczek; Młodzi bohaterowie powstania warszawskiego; Rodzina Ulmów; Danuta Siedzikówna „Inka”; Święty Jan Paweł II.

10. "**Polak** młody" na lekcjach języka polskiego : edukacja polonistyczna a kształtowanie poczucia tożsamości narodowej / Agnieszka Kania. - Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych "Universitas", 2015. - 288 s.

sygn.160100

Książka zawiera między innymi tematy: Dlaczego rozważania o tożsamości narodowej i „Polaku młodym”?; Różne drogi w stronę budowania tożsamości narodowej; Patriotyzm – ale jaki? Konteksty dla edukacji polonistycznej; Kim jesteś? Młodym Polakiem? O współczesnym uczniu i jego relacji z ojczyzną; „Polak mały”? Lekcje o Polsce i Polakach w szkole podstawowej; „Żywy obywatel” czy „martwy bohater”? Lekcje o polskości i ojczyźnie w gimnazjum; Jestem tutaj? Lekcje o Polsce, Polakach i patriotyzmie w szkole ponadgimnazjalnej.

11. **Polskie** dziedzictwo pedagogiczne : rozważania o ideach i instytucjach / pod red. Joanny Falkowskiej. - Toruń : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2016. - 171 s.

sygn.163278

Książka zawiera między innymi artykuły: Edukacja dla podtrzymania tradycji i ochrony dziedzictwa kulturowego w pismach Edmunda Bojanowskiego; Dziedzictwo polskiej teorii i praktyki pedagogicznej na kartach „Szkoły”; Dziedzictwo kulturowe Polaków kresowych

– współczesne konteksty edukacyjne (wprowadzenie do problemu); *Kwestia podtrzymania tradycji i dziedzictwa kulturowego w założeniach edukacyjnych uchodźstwa w czasie drugiej wojny światowej; Pamięć o dziejach „małej ojczyzny”. Edukacyjne i wychowawcze walory historii regionalnej i lokalnej; Pamięć rodzinna a kształtowanie własnej tożsamości – doświadczenie autobiograficzne.*

12. **Polskie** pieśni patriotyczne z nutami / wybór i wstęp Andrzej Krzysztof Kunert. - Warszawa : Świat Książki, 2003. – 110,[1] s.

sygn.139415

Książka zawiera między innymi pieśni: Polska korona wielce strapiona; Pieśń konfederatów barskich; Hymn do miłości ojczyzny; Polonez Trzeciego Maja; Mazurek Dąbrowskiego; Polonez Kościuszki; Warszawianka; Piękna nasza Polska cała; Rota; My, Pierwsza Brygada.

13. **Sto** polskich wierszy : antologia poezji patriotycznej / oprac. Jan Tomkowski. - Warszawa : Wydawnictwo 2 Kolory, 2014. – 254 s.

sygn. 162516

Ze wstępu

W kraju, który przez ponad stulecie nie posiadał własnego państwa, a przez kolejne półwiecze cieszył się jedynie ograniczoną suwerennością, poezja patriotyczna odgrywać musi siłą rzeczy inną rolę niż w literaturze narodów, które niepodległości nigdy nie utraciły.

Polska poezja patriotyczna odnotowała wszystkie wielkie zwycięstwa i tragiczne klęski polskiego oręża. Pisano o Grunwaldzie i Wiedniu, o Chocimiu i Racławicach, ale także o targowickiej hańbie, o dramacie polskich powstań, o spiskach i zesłaniach.

Wiersz patriotyczny to nie tylko otwarta manifestacja miłości do ojczyzny, wypowiedziana z pozycji pisarza świadomego przywiązania do tradycji. To czasem utwór, w którym wspomina się pamiątki, wypowiada zachwyt pejzażu, mówi o ludziach zasłużonych dla kraju.

14. **Telegramy** patriotyczne : zapomniana tradycja / Maria Ollick. - Bydgoszcz : Przedsiębiorstwo Marketingowe LOGO ; Tuchola : na zlec. Borowiackiego Towarzystwa Kultury i Miejskiej Biblioteki Publicznej, 2008. – [72] s.

sygn.164355

Książka zawiera w wyborze zbiór telegramów o różnorodnej szacie graficznej dotyczącej patriotyzmu za lata 1895-1939 jako dokumentów życia społecznego.

15. **Wychowanie** patriotyczne : pedagogika, polityka bezpieczeństwa, polityka historyczna / pod redakcją Konrada Henniga. - Łódź : Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, 2017. – 356 s.

sygn.162469

Książka zawiera pięć części: Idee; Edukacja; Postawy; Wzorce; Instytucje – które zawierają między innymi artykuły: Wychowanie patriotyczne w ponowoczesności; Różne oblicza wychowania patriotycznego. Tradycja czy alternatywa?; Rozwijanie świadomości społecznej na przykładzie przedszkolnej gromady zuchowej; Patriotyzm i nacjonalizm w edukacji dla bezpieczeństwa narodowego; Praca nad postawą patriotyczną młodzieży w refleksji antropologa kulturowego; Kształtowanie świadomości historycznej i postaw obywatelskich w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej; Wizerunek bohatera narodowego – raport z badań; Żołnierze Wyklęci w polityce historycznej. Upowszechnianie tematu, stan obecny i wyzwania.; Dojrzałość i świadomość obywatelska Polaków w kontekście funkcjonujących organizacji pozarządowych.

ROZDZIAŁY, ARTYKUŁY I FRAGMENTY TEKSTÓW W WYDAWNICTWACH ZWARTYCH

1. Coś z tą Polską : przewodnik po rodakach / Zdzisław Pietrasik. - Warszawa : Polityka, 2017. – S. 165-173 : Bohater ostatniej dekady
sygn.165018
2. Miejsce i zadania wychowania patriotycznego w przedszkolnej edukacji jutra / Maria Królicza // W : Proces wychowania w szkole i poza nią / red. nauk. Kazimierz Denek; Aleksandra Kamińska; Wojciech Kojs; Piotr Oleśniewicz. - Sosnowiec : Oficyna Wydawnicza "Humanitas", 2010. - S. 131-145
sygn.161857
3. Rodzaje patriotyzmu. Czy i jak osobiste doświadczenia oraz wychowanie różnicują postawy narodowe? / Krystyna Skarżyńska // W : Wychowanie : pojęcia, procesy, konteksty : interdyscyplinarne ujęcie. T. 4 / red. nauk. Maria Dudzikowaj, Maria Czerpaniak-Walczak. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2008. – S. 55-72
sygn.147117
4. Sienkiewicz nowoczesny / Maciej Gloger. - Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2010. – S.141-165 : Narodziny narodowości
sygn.152633

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. 7 otwartych pytań / Anna Raczyńska // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 26-27
2. Autorytet, patron, patronat... / Małgorzata Wdowczyk // UczMy : kujawsko-pomorski przegląd oświatowy. - 2018, nr 4, s. 29-31
3. Baba polska i patriotyzm / Marta Olszewska // Wychowawca. – 2017, nr 7/8, s.48-50
4. Barwy i symbole narodowe : warsztaty dla najmłodszych / Iwona Skowron, Małgorzata Kalinowska // UczMy : kujawsko-pomorski przegląd oświatowy. - 2017, nr 3, s. 60
5. Bitwa na rocznice / Grzegorz Dumala // Biuletyn IPN. – 2013, nr 11(20), s.47-50
6. Cud nad Wisłą – polskie zwycięstwo i porażka Rosji sowieckiej / Aleksandra Kwiatkowska-Viatteau // Mówią Wieki. – 2018, nr 10, s. 28-33
7. Czas honoru i spokoju / Andrzej Paczkowski ; rozm. przepr. Anna Raczyńska // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 22-25
8. Czy jest dzisiaj możliwa poezja patriotyczna? / Patrycja Bąkowska // Polonistyka : czasopismo dla nauczycieli. - 2014, nr 9, s. 48-50
9. Dyplomatyczny zamach stanu - echa uchwalenia majowej konstytucji / Piotr Ulatowski // Poradnik Bibliotekarza. - 2013, nr 4, s. 37-40
10. Dziedzictwo rodzinne / Brian Krostenko ; rozm. przepr. Jolanta Nitkowska-Węglarz // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 14-16
11. Dziewczyny wyklęte / Agnieszka Sławińska // Wychowawca. – 2018, nr 2, s.28-35
12. Ile Polski w Polsce? Patriotyzm jako wartość / Grażyna Kamionka // UczMy : kujawsko-pomorski przegląd oświatowy. - 2017, nr 1, s. 19-20

13. Jak pisać o powstaniach narodowych / Wiesław Caban // Kwartalnik Pedagogiczny. - 2014, nr 1/2, s. [107]-111
14. Jak rozmawiać z gimnazjalistami na kontrowersyjne tematy / Elżbieta Madalińska // Język Polski w Gimnazjum. - 2013/2014, nr 4, s. 41-47
15. Jak uświadomić sobie wartości wynikające z tekstu? : Mazurek Dąbrowskiego w klasie IV / Zuzanna Garbacz // Język Polski w Szkole Podstawowej. - 2017/2018, nr 2, s. 23-26
16. Jana Pawła II przykład patriotyzmu / Andrzej Zieliński // Wychowawca. - 2018, nr 10, s.18-19
17. Motywy regionalne i patriotyczne w literaturze dziecięcej / Dominika Wojtek // Wychowanie w Przedszkolu. - 2013, nr 10, s. 30-33
18. My patrioci? / Jolanta Szczurkowska // Kultura i Edukacja. - 2011, nr 3, s. 126-146
19. Nasz kłopot z patriotyzmem / Zbigniew Marecki // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 18-21
20. Nauczmy się naszego kraju tańcem i piosenką : widowisko słowno-muzyczne z elementami tańca / Regina Dąbrowska // Bliżej Przedszkola : wychowanie i edukacja. - 2012, nr 4, s. 70-71
21. Osis kontra Wesis : dyskusje o zawikłanym niemieckim patriotyzmie / Jolanta Rubiniec // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 37-40
22. Pacjentka / Aldona Rumińska-Szalska // Wychowawca. - 2018, nr 1, s.32-35
23. Patriotyzm godny przypomnienia / Maria Tota // Wychowawca. - 2018, nr10, s.12-13
24. Patriotyzm w podstawie programowej / Monika Sewastianowicz // Dyrektor Szkoły. - nr 4, s.14-18
25. Patriotyzm w "Lecie leśnych ludzi" Marii Rodziewiczówny / Grażyna Lewandowicz-Nosal // Guliwer. - 2013, nr 3, s. 44-47
26. *Przeżyliśmy Auschwitz* – spotkania ze świadkami historii w edukacji historycznej / Justyna Gałuszka // Wiadomości Historyczne. - 2018, nr 1, s. 10-13
27. Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja : scenariusz akademii / Beata Gądek, Ewa Michoń // Świetlica w Szkole. - 2011, nr 2, s. 5-6
28. Stosunek członków grup subkulturowych (szalikowców, hip-hopowców i techno-fanów) do wartości patriotyzmu i pracy / Elżbieta Patyk // Edukacja i Dialog. - 2011, nr 1/2, s. 16-19
29. Stosunek członków grup subkulturowych (szalikowców, hip-hopowców i techno-fanów) do wartości patriotyzmu i pracy / Ewa Sowa-Behtane // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 28-30
30. Świadomy stan miłości Ojczyzny / Mariusz Graniczka // Wychowawca. - 2018, nr 11, s. 9-13
31. Tradycja, etyka, patriotyzm - świat wartości wczoraj i dziś : zestawienie bibliograficzne / Zofia Cybulska // Wszystko dla Szkoły. - 2012, nr 5, s. 24-25
32. Wymieszane i możliwe / Roman Ossowski // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 48-51
33. Wyżej niż chleb, smalec i kapusta / Anna Raczyńska // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 8-11
34. Ziemia zasiedzeń i spotkań : o edukacji i patriotyzmie nie tylko w kaszubsko-pomorskim świecie / Józef Borzyszkowski // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 52-54